

DIREKTYVOS 2014/54/ES IR NACIONALINIŲ TEISĖS AKTŲ ATITIKTIES LENTELĖ

<p>2014 m. balandžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/54/ES dėl priemonių, kad darbuotojai galėtų lengviau naudotis laisvo darbuotojų judėjimo teisėmis</p>	<p>1. Lietuvos Respublikos lygių galimybių įstatymo Nr. IX-1826 pakeitimo įstatymo projektas (toliau – Projektas)</p> <p>2. Lietuvos Respublikos darbo kodekso patvirtinimo, įsigaliojimo ir įgyvendinimo įstatymas. Darbo kodeksas. Nr. XII-2603 (toliau – Darbo kodeksas)</p> <p>3. Lietuvos Respublikos darbo kodekso 1, 2, 25, 26, 30, 36, 40, 44, 46, 51, 52, 55, 56, 57, 59, 72-1, 75, 79, 107, 113, 117, 126, 133, 134, 137, 138, 169, 171 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymas Nr. XIV-1189 (toliau – DK XIV-1189)</p> <p>4. Lietuvos Respublikos darbo kodekso 25, 26, 40, 52, 56, 57, 109, 113, 117, 118, 119, 126, 128, 137, 138 ir 158 straipsnių pakeitimo įstatymas Nr. XIV-2704</p> <p>5. Lietuvos Respublikos darbo kodekso 2, 21, 26, 41, 52, 55, 56, 57, 59, 60, 61, 72, 75, 83, 89, 93, 95, 104, 110, 112, 117, 127, 128, 135, 137, 140, 141, 144, 147, 172, 185, 188, 192, 193, 194, 198, 224, 225, 228 straipsnių pakeitimo ir Kodekso papildymo 72-1 straipsniu įstatymas Nr. XIII-2944 (toliau – DK XIII-2944)</p> <p>6. Lietuvos Respublikos užimtumo įstatymas Nr. XII-2470 (toliau - Įstatymas Nr. XII-2470) (Suvestinė redakcija 2025-01-30 – 2025-12-31)</p> <p>7. Lietuvos Respublikos įstatymas „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ Nr. IX–2206 (toliau – Įstatymas Nr. IX–2206) (Suvestinė redakcija 2025-01-01 – 2025-12-31)</p> <p>8. Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso pakeitimo ir papildymo įstatymas Nr. XI-1480 (toliau – Įstatymas Nr. XI-1480)</p>	<p>Europos Sąjungos teisės akto perkėlimo (įgyvendinimo) lygis</p>
--	--	---

	<p>9. Lietuvos Respublikos profesinių sąjungų įstatymo preambulės, 1, 2, 3, 4, 8, 9, 13, 14, 15, 16, 17, 20, 21 straipsnių ir IV skirsnio pavadinimo pakeitimo įstatymas Nr. XII-364 (toliau – Įstatymas Nr. XII-364)</p> <p>10. Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2010 m. gegužės 26 d. įsakymas Nr. A1-207 „Dėl Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2006 m. lapkričio 13 d. įsakymo Nr. A1-306 „Dėl Lietuvos darbo biržos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“ (toliau – UŽT nuostatai) (Suvestinė redakcija nuo 2024-12-24)</p> <p>11. EURES nacionalinio koordinavimo skyriaus nuostatai, patvirtinti Lietuvos darbo biržos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos direktoriaus 2016 m. liepos 25 d. įsakymu Nr. V-574 (toliau – EURES nuostatai)</p>	
--	---	--

2 straipsnis Taikymo sritis	Projektas	Visiškas
<p>1.Ši direktyva taikoma šiems laisvo darbuotojų judėjimo srities aspektams, kaip nurodyta Reglamento (ES) Nr. 492/2011 1–10 straipsniuose:</p> <p>a) galimybėms įsidarbinti;</p> <p>b) įdarbinimo ir darbo sąlygoms, ypač susijusioms su darbo užmokesčiu, atleidimu iš darbo, darbuotojų sveikatai ir saugai bei, jei Sąjungos darbuotojai tampa bedarbiais, jų sugrąžinimu arba pakartotiniu priėmimu į darbą;</p>	<p>8 straipsnis. Darbdavio pareiga įgyvendinti lygias galimybes darbe, valstybės tarnyboje</p> <p>Įgyvendindamas lygias galimybes, darbdavys privalo:</p> <p>1) priimdamas į darbą ar valstybės tarnybą, taikyti vienodus darbuotojų ar valstybės tarnautojų atrankos kriterijus ir (ar) sąlygas, išskyrus šio įstatymo 2 straipsnio 16 dalies 4 ir 7 punktuose nustatytus atvejus;</p> <p>2) sudaryti vienodas darbo ar valstybės tarnybos sąlygas, vienodas galimybes darbuotojams ar valstybės tarnautojams kelti kvalifikaciją, siekti profesinio mokymo, persikvalifikuoti, įgyti praktinio darbo patirties, taip pat teikti darbuotojams ar valstybės tarnautojams vienodas lengvatas;</p> <p>3) naudoti vienodus darbuotojų darbo ar valstybės tarnautojų tarnybinės veiklos vertinimo kriterijus;</p> <p>4) naudoti vienodus atleidimo iš darbo ar iš valstybės tarnybos kriterijus;</p> <p>5) už tokį patį ar vienodos vertės darbą mokėti vienodą darbo užmokestį;</p> <p>6) užtikrinti, kad nebūtų duodami nurodymai diskriminuoti ir siekiantys įsidarbinti asmenys, darbuotojai, valstybės tarnautojai, praktikantai ar stažuotojai darbo vietoje nepatirtų priekabiavimo, įskaitant ir seksualinį priekabiavimą;</p> <p>7) imtis tinkamų ir proporcingų priemonių, kad asmenims su negalia būtų užtikrintas tinkamas sąlygų pritaikymas, kurio reikia konkrečiu atveju jiems siekiant gauti darbą (taip pat ir valstybės tarnyboje), dirbti, taip pat siekiant karjeros arba mokytis;</p> <p>8) imtis priemonių, kad darbuotojai ar valstybės tarnautojai darbo vietoje nebūtų diskriminuojami dėl nėštumo ir gimdymo atostogų, tėvystės atostogų, atostogų vaikui prižiūrėti, papildomų poilsio dienų darbuotojams,</p>	

	<p>auginantiesiems vaikus, nemokamų atostogų suteikimo ir darbo laiko režimo pasirinkimo.</p> <p>DK XIV-1189</p> <p>2 straipsnis. 2 straipsnio pakeitimas</p> <p>Pakeisti 2 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:</p> <p>„1. Darbo santykiai reglamentuojami vadovaujantis teisinio apibrėžtumo, teisėtų lūkesčių apsaugos ir visokeriopos darbo teisių gynybos, saugių ir sveikatai nekenksmingų darbo sąlygų sudarymo, darbo santykių stabilumo, laisvės pasirinkti darbą, teisingo apmokėjimo už darbą, darbo teisės subjektų lygybės, nepaisant jų lyties, rasės, tautybės, pilietybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikimų ar pažiūrų, amžiaus, lytinės orientacijos, negalios, etninės priklausomybės, religijos, sveikatos būklės, ketinimo turėti vaiką (vaikų), įvaikį (įvaikių), globotinį (globotinių), rūpintinį (rūpintinių) (toliau – vaikas), santuokinės ir šeiminės padėties, priklausymo politinėms partijoms, profesinėms sąjungoms ir asociacijoms, aplinkybių, nesusijusių su darbuotojų dalykinėmis savybėmis, asociacijų laisvės, laisvų kolektyvinių derybų ir teisės imtis kolektyvinių veiksmų principais.“</p> <p>4 straipsnis. 26 straipsnio pakeitimas</p> <p><...></p> <p>2. Pakeisti 26 straipsnio 2 dalies nuostatą iki dvitaškio ir ją išdėstyti taip:</p> <p>„2. Įgyvendindamas lyčių lygybės ir nediskriminavimo kitais pagrindais principus, darbdavys, neatsižvelgdamas į darbuotojo lytį, rasę, tautybę, pilietybę, kalbą, kilmę, socialinę padėtį, tikėjimą, įsitikinimus ar pažiūras, amžių, lytinę orientaciją, negalią, sveikatos būklę, santuokinę ir šeiminingą padėtį, etninę priklausomybę, priklausymą politinėms partijoms, profesinėms sąjungoms ar asociacijoms, religiją (išskyrus atvejus, kai darbuotojas dirba religinėse bendruomenėse, bendrijose ar centruose, jeigu reikalavimas darbuotojui dėl išpažįstamos religijos, tikėjimo ar įsitikinimų, atsižvelgiant į religinės</p>	
--	--	--

	<p>bendruomenės, bendrijos ar centro etosą, yra įprastas, teisėtas ir pateisinamas), ketinimą turėti vaiką, taip pat į tai, kad darbuotojas naudojasi ar naudojosi šiame kodekse numatytais teisėmis, ar kitus įstatymuose numatytus pagrindus, privalo:“.</p> <p><...></p> <p>DK XIII-2944</p> <p>3 straipsnis. 26 straipsnio pakeitimas</p> <p>1. Pakeisti 26 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:</p> <p><...></p> <p>1) priimdamas į darbą, taikyti vienodus atrankos kriterijus ir sąlygas;</p> <p>2) sudaryti vienodas darbo sąlygas, galimybes tobulinti kvalifikaciją, siekti profesinio tobulėjimo, persikvalifikuoti, įgyti praktinės darbo patirties, taip pat teikti vienodas lengvatas;</p> <p>3) taikyti vienodus darbo vertinimo ir atleidimo iš darbo kriterijus;</p> <p>4) už tokį patį ir vienodos vertės darbą mokėti vienodą darbo užmokestį;</p> <p>5) imtis priemonių, kad darbuotojas darbo vietoje nepatirtų priekabiavimo, seksualinio priekabiavimo ir nebūtų duodami nurodymai diskriminuoti, taip pat nebūtų persekiojamas ir būtų apsaugotas nuo priešiško elgesio ar neigiamų pasekmių, jeigu pateikia skundą dėl diskriminacijos ar dalyvauja byloje dėl diskriminacijos;</p> <p>DK XIV-2704</p> <p>2 straipsnis. 26 straipsnio pakeitimas</p> <p>Pakeisti 26 straipsnio 2 dalies 6 punktą ir jį išdėstyti taip:</p> <p>„6) imtis tinkamų priemonių, kad asmenims su negalia būtų sudarytos sąlygos gauti darbą, dirbti, siekti karjeros arba mokytis, įskaitant tinkamų darbo sąlygų sudarymą, jeigu dėl tokių priemonių nebus neproporcingai apsunkinamos darbdavio pareigos.“</p>	
--	--	--

	<p>Įstatymas Nr. XII-2470</p> <p>1 straipsnis. Įstatymo paskirtis ir taikymas</p> <p>1. Šis įstatymas nustato pagrindines užimtumo formas ir jų sistemą, darbo ieškančių asmenų užimtumo rėmimo sistemos teisinius pagrindus, jos tikslą, uždavinius, užimtumo rėmimo politiką įgyvendinančių subjektų funkcijas, darbo rinkos paslaugų teikimo ir užimtumo rėmimo priemonių įgyvendinimo organizavimą ir finansavimą, atsakomybę už nelegalų darbą, užsieniečių įdarbinimo tvarkos pažeidimus, nedeklaruotą darbą ir nedeklaruotą savarankišką veiklą.</p> <p>2. Šiuo įstatymu nustatytos darbo rinkos paslaugos ir užimtumo rėmimo priemonės taikomos:</p> <p>1) Lietuvos Respublikos piliečiams, Europos Sąjungos ar Europos laisvosios prekybos asociacijos valstybių narių piliečiams ir jų šeimos nariams, gyvenantiems Lietuvos Respublikoje;</p> <p>2) Lietuvos Respublikos piliečiams, Europos Sąjungos ar Europos laisvosios prekybos asociacijos valstybių narių piliečiams ir jų šeimos nariams, gyvenantiems kitoje Europos Sąjungos ar Europos laisvosios prekybos asociacijos valstybėje narėje;</p> <p><i>Straipsnio punkto pakeitimai:</i> Nr. <u>XIII-2878</u>, 2020-04-30, paskelbta TAR 2020-05-07, i. k. 2020-09848</p> <p>3) asmenims, kurie nėra Europos Sąjungos piliečiai, kaip nustatyta Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 20 straipsnio 1 dalyje, ir nėra asmenys, kurie pagal Europos Sąjungos teisės aktus naudojami laisvo asmenų judėjimo teise (toliau – trečiųjų šalių piliečiai), turintiems leidimą gyventi Lietuvos Respublikoje, asmenims, kuriems suteiktas perkeliamojo asmens statusas, ir asmenims, turintiems teisę gauti laikinąją apsaugą, iki sprendimo dėl laikinosios apsaugos suteikimo (nesuteikimo) priėmimo, tačiau ne ilgiau kaip laikinosios apsaugos laikotarpiu;</p> <p><i>Straipsnio punkto pakeitimai:</i></p>	
--	---	--

	<p>Nr. <u>XIII-2082</u>, 2019-04-26, paskelbta TAR 2019-05-06, i. k. 2019-07321</p> <p>Nr. <u>XIII-2341</u>, 2019-07-16, paskelbta TAR 2019-07-26, i. k. 2019-12405</p> <p>Nr. <u>XIV-1106</u>, 2022-05-19, paskelbta TAR 2022-06-01, i. k. 2022-11864</p> <p>Nr. <u>XIV-1287</u>, 2022-06-30, paskelbta TAR 2022-07-14, i. k. 2022-15436</p> <p>Įstatymas Nr. IX–2206</p> <p>1 straipsnis. Įstatymo paskirtis ir taikymas</p> <p>2¹. Europos Sąjungos ir Europos laisvosios prekybos asociacijos valstybių narių piliečiams taikomos šio Įstatymo I, II, V, VI, VII, IX, X ir XI skyrių nuostatos, o jų šeimos nariams ir kitiems asmenims, kurie pagal Europos Sąjungos teisės aktus naudojami laisvo asmenų judėjimo teise, – ir šio Įstatymo III skyriaus pirmojo skirsnio nuostatos.</p> <p>103 straipsnis. Atleidimas nuo pareigos įsigyti leidimą dirbti</p> <p>1. Europos Sąjungos valstybės narės piliečiams ir jų šeimos nariams, kurie ketina dirbti Lietuvos Respublikoje, nereikia įsigyti leidimo dirbti.</p> <p>2. Darbdavys arba įmonė, į kurią Europos Sąjungos valstybės narės pilietis ar Europos Sąjungos valstybės narės piliečio šeimos narys komandiruojamas laikinai dirbti, arba fizinis asmuo, pas kurį Europos Sąjungos valstybės narės pilietis ar Europos Sąjungos valstybės narės piliečio šeimos narys komandiruojamas laikinai dirbti, teikia informaciją apie įdarbintą arba komandiruotą laikinai dirbti Europos Sąjungos valstybės narės pilietį ar Europos Sąjungos valstybės narės piliečio šeimos narį Valstybinei darbo inspekcijai ir Užimtumo tarnybai šio Įstatymo 62 straipsnio 8 dalyje nustatyta tvarka.</p> <p><i>Straipsnio dalies pakeitimai:</i></p>	
--	---	--

	<p>Nr. XIV-1277, 2022-06-30, paskelbta TAR 2022-07-14, i. k. 2022-15427</p> <p>Nr. XIV-2784, 2024-06-20, paskelbta TAR 2024-06-27, i. k. 2024-11777</p> <p><i>Straipsnio pakeitimai:</i></p> <p>Nr. XIII-3412, 2020-11-10, paskelbta TAR 2020-11-20, i. k. 2020-24582</p>	
3 straipsnis		Visiškai

Teisių apsauga

2. Valstybės narės užtikrina, kad asociacijos, organizacijos, įskaitant socialinius partnerius, ar kiti juridiniai asmenys, kurie pagal jų nacionalinėje teisėje, praktikoje ar kolektyviniuose susitarimuose nustatytus kriterijus yra teisėtai suinteresuoti, kad būtų užtikrintas šios direktyvos laikymasis, gali Sąjungos darbuotojų ir jų šeimos narių vardu ar juos remdami, jiems sutikus, dalyvauti 1 straipsnyje nurodytų teisių įgyvendinimo tikslu numatytose bet kokiose teisminėse ir (arba) administracinėse procedūrose.

Įstatymas Nr. XI-1480

25 straipsnis. 56 straipsnio pakeitimas ir papildymas
Pakeisti ir papildyti 56 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

56 straipsnis. Asmenys, kurie gali būti teisme atstovais pagal pavedimą

1. Fizinį asmenų atstovais pagal pavedimą teisme gali būti:

[...]

5) profesinės sąjungos, jeigu jos atstovauja profesinės sąjungos nariams darbo teisinių santykių bylose. Šiuo atveju bylą teisme veda profesinės sąjungos vienasmenis valdymo organas, įstatymų ar steigimo dokumentų nustatyta tvarka įgalioti kolegialių valdymo organų nariai arba atstovai pagal pavedimą – darbuotojai, turintys aukštąjį universitetinį teisinį išsilavinimą, ir (ar) advokatai (advokatų padėjėjai);

6) asociacijos arba kiti viešieji juridiniai asmenys, kurių steigimo dokumentuose kaip vienas iš veiklos tikslų yra nurodytas tam tikros grupės asmenų gynimas ir jų atstovavimas teisme, jeigu jie atstovauja asociacijos arba kito viešojo juridinio asmens dalyviams bylose pagal šių juridinių asmenų steigimo dokumentuose numatytus veiklos tikslus. Šiuo atveju bylą teisme veda atitinkamo juridinio asmens vienasmenis valdymo organas, įstatymų ar steigimo dokumentų nustatyta tvarka įgalioti kolegialių valdymo organų nariai arba atstovai pagal pavedimą – darbuotojai, turintys aukštąjį universitetinį teisinį išsilavinimą, ir (ar) advokatai (advokatų padėjėjai);

Įstatymas Nr. XII-364

15 straipsnis. Profesinių sąjungų teisių gynimas

Profesinės sąjungos atstovauja savo nariams ir įstatymų nustatyta tvarka gina savo ir savo narių teises ir teisėtus interesus valstybės organuose.

	<p>Profesinės sąjungos, ginamos savo narių teisės ir teisėtus interesus, gali sudaryti susitarimus su valstybės valdžios ir valdymo organais.</p> <p>DK XIV-1189</p> <p>4 straipsnis. 26 straipsnio pakeitimas</p> <p>1. Pakeisti 26 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip: „1. Darbdavys privalo įgyvendinti lyčių lygybės ir nediskriminavimo kitais pagrindais principus. Tai reiškia, kad bet kokių darbdavio santykių su darbuotojais atvejais tiesioginė ir netiesioginė diskriminacija, priekabiavimas, seksualinis priekabiavimas, nurodymas diskriminuoti lyties, rasės, tautybės, pilietybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų, amžiaus, lytinės orientacijos, negalios, etninės priklausomybės, sveikatos būklės, santuokinės ir šeiminių padėties, narystės politinėje partijoje, profesinėje sąjungoje ar asociacijoje, religijos (išskyrus atvejus, kai darbuotojas dirba religinėse bendruomenėse, bendrijose ar centruose, jeigu reikalavimas darbuotojui dėl išpažįstamos religijos, tikėjimo ar įsitikinimų, atsižvelgiant į religinės bendruomenės, bendrijos ar centro etosą, yra įprastas, teisėtas ir pateisinamas), ketinimo turėti vaiką pagrindu, taip pat dėl to, kad darbuotojas naudojasi ar naudojosi šiame kodekse numatytais teisėmis, bei dėl aplinkybių, nesusijusių su darbuotojų dalykinėmis savybėmis, ar kitais įstatymuose nustatytais pagrindais yra draudžiami.“</p> <p>2. Pakeisti 26 straipsnio 2 dalies nuostatą iki dvitaškio ir ją išdėstyti taip: „2. Įgyvendindamas lyčių lygybės ir nediskriminavimo kitais pagrindais principus, darbdavys, neatsižvelgdamas į darbuotojo lytį, rasę, tautybę, pilietybę, kalbą, kilmę, socialinę padėtį, tikėjimą, įsitikinimus ar pažiūras, amžių, lytinę orientaciją, negalią, sveikatos būklę, santuokinę ir šeiminių padėtį, etninę priklausomybę, priklausymą politinėms partijoms, profesinėms sąjungoms ar asociacijoms, religiją (išskyrus atvejus, kai darbuotojas dirba religinėse bendruomenėse, bendrijose ar</p>	
--	---	--

	<p>centruose, jeigu reikalavimas darbuotojui dėl išpažįstamos religijos, tikėjimo ar įsitikinimų, atsižvelgiant į religinės bendruomenės, bendrijos ar centro etosą, yra įprastas, teisėtas ir pateisinamas), ketinimą turėti vaiką, taip pat į tai, kad darbuotojas naudojasi ar naudojosi šiame kodekse numatytais teisėmis, ar kitus įstatymuose numatytus pagrindus, privalo:“.</p> <p>DK XIII-2944</p> <p>3 straipsnis. 26 straipsnio pakeitimas 2. Pakeisti 26 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip: <...> 1) priimdamas į darbą, taikyti vienodus atrankos kriterijus ir sąlygas; 2) sudaryti vienodas darbo sąlygas, galimybes tobulinti kvalifikaciją, siekti profesinio tobulėjimo, persikvalifikuoti, įgyti praktinės darbo patirties, taip pat teikti vienodas lengvatas; 3) taikyti vienodus darbo vertinimo ir atleidimo iš darbo kriterijus; 4) už tokį patį ir vienodos vertės darbą mokėti vienodą darbo užmokestį; 5) imtis priemonių, kad darbuotojas darbo vietoje nepatirtų priekabiavimo, seksualinio priekabiavimo ir nebūtų duodami nurodymai diskriminuoti, taip pat nebūtų persekiojamas ir būtų apsaugotas nuo priešiško elgesio ar neigiamų pasekmių, jeigu pateikia skundą dėl diskriminacijos ar dalyvauja byloje dėl diskriminacijos;</p> <p>DK XIV-2704</p> <p>2 straipsnis. 26 straipsnio pakeitimas Pakeisti 26 straipsnio 2 dalies 6 punktą ir jį išdėstyti taip: „6) imtis tinkamų priemonių, kad asmenims su negalia būtų sudarytos sąlygos gauti darbą, dirbti, siekti karjeros arba mokytis, įskaitant tinkamų darbo sąlygų sudarymą, jeigu dėl tokių priemonių nebus neproporcingai apsunkinamos darbdavio pareigos.“</p>	
--	--	--

	<p><...></p> <p>Darbo kodeksas</p> <p>165 straipsnis. Darbuotojų atstovavimo sistema</p> <p>2. Darbuotojų atstovais laikomi profesinė sąjunga, darbo taryba ar darbuotojų patikėtinis.</p> <p>3. Profesinės sąjungos šio kodekso ir kitų įstatymų nustatytais atvejais kolektyviai atstovauja savo nariams – darbuotojams ir asmenims, dirbantiems Lietuvos Respublikos užimtumo įstatyme nurodytais darbo santykiams prilygintų teisinių santykių pagrindais kolektyviniuose darbo santykiuose. Profesinės sąjungos įstatymų nustatyta tvarka teisminėse arba administracinėse procedūrose gali atstovauti ir trečiųjų šalių piliečiams. Profesinės sąjungos taip pat individualiai gina savo narius ir jiems atstovauja individualiuosiuose darbo santykiuose. Kolektyvinės derybos, kolektyvinių sutarčių sudarymas ir kolektyvinių darbo ginčų dėl interesų inicijavimas yra išimtinė profesinių sąjungų teisė.</p> <p>4. Darbo taryba ir darbuotojų patikėtinis yra nepriklausomi darbuotojams atstovaujantys organai, šio kodekso nustatytais atvejais ir tvarka atstovaujantys visiems darbuotojams darbdavio ar, jeigu tai nustatyta šiame kodekse ar socialinių partnerių susitarimuose, – ir darbovietės lygmeniu, informavimo, konsultavimo ir kitose dalyvavimo procedūrose, kuriomis darbuotojai ir jų atstovai įtraukiami į darbdavio sprendimų priėmimą. Jeigu darbo teisės normose ar socialinių partnerių susitarimuose nenustatyta kitaip, darbuotojų atstovai darbdavio lygmeniu laikomi darbuotojų atstovais darbovietės lygmeniu.</p> <p>5. Darbuotojų atstovų veikla turi būti organizuota ir vykdoma jiems bendradarbiaujant ir taip, kad bendrieji darbuotojų interesai ir teisės būtų ginami kuo veiksmingiau. Darbo taryba negali atlikti tų darbuotojų atstovavimo funkcijų, kurios pagal šį kodeksą laikomos išimtinėmis profesinių sąjungų teisėmis.</p>	
--	---	--

<p>6.Valstybės narės savo nacionalinėse teisinėse sistemose nustato tokias priemones, kurios yra būtinos norint apsaugoti Sąjungos darbuotojus nuo bet kokio priešiško požiūrio ar neigiamų pasekmių, atsirandančių kaip reakcija į skundą arba teismo procesą, kuriuo siekiama užtikrinti, kad būtų laikomasi 1 straipsnyje nurodytų teisių.</p>	<p>Projektas</p> <p>4 straipsnis. Apsauga nuo persekiojimo, priešiško elgesio ar neigiamų padarinių</p> <p>Šio įstatymo 6–11 straipsniuose nurodyti subjektai, kuriems nustatyta pareiga įgyvendinti lygias galimybes tam tikroje srityje, privalo imtis priemonių, kad asmenys, pateikę skundą, pareiškimą, prašymą, pranešimą ar ieškinį dėl diskriminacijos arba kitaip pranešę apie diskriminaciją ir dalyvaujantys byloje dėl diskriminacijos, taip pat jų atstovai ar asmenys, liudijantys ar teikiantys paaiškinimus dėl diskriminacijos, nebūtų persekiojami ir būtų apsaugoti nuo priešiško elgesio ar neigiamų padarinių dėl skundo, pareiškimo, prašymo, pranešimo, ieškinio dėl diskriminacijos pateikimo ar pranešimo apie diskriminaciją kitu būdu, taip pat dalyvavimo byloje dėl diskriminacijos.</p> <p>DK XIV-1189</p> <p>4 straipsnis. 26 straipsnio pakeitimas</p> <p>2. Pakeisti 26 straipsnio 2 dalies nuostatą iki dvitaškio ir ją išdėstyti taip:</p> <p>„2. Įgyvendindamas lyčių lygybės ir nediskriminavimo kitais pagrindais principus, darbdavys, neatsižvelgdamas į darbuotojo lytį, rasę, tautybę, pilietybę, kalbą, kilmę, socialinę padėtį, tikėjimą, įsitikinimus ar pažiūras, amžių, lytinę orientaciją, negalią, sveikatos būklę, santuokinę ir šeiminių padėtį, etninę priklausomybę, priklausymą politinėms partijoms, profesinėms sąjungoms ar asociacijoms, religiją (išskyrus atvejus, kai darbuotojas dirba religinėse bendruomenėse, bendrijose ar centruose, jeigu reikalavimas darbuotojui dėl išpažįstamos religijos, tikėjimo ar įsitikinimų, atsižvelgiant į religinės bendruomenės, bendrijos ar centro etosą, yra įprastas, teisėtas ir pateisinamas), ketinimą turėti vaiką, taip pat į tai, kad darbuotojas naudojasi ar naudojosi šiame kodekse numatytais teisėmis, ar kitus įstatymuose numatytus pagrindus, privalo:“.</p>	<p>Visiškias</p>
---	---	-------------------------

	<p><...></p> <p>Darbo kodeksas 26 straipsnis. Darbuotojų lyčių lygybė ir nediskriminavimas kitais pagrindais <...> 5) imtis priemonių, kad darbuotojas darbo vietoje nepatirtų priekabiavimo, seksualinio priekabiavimo ir nebūtų duodami nurodymai diskriminuoti, taip pat nebūtų persekiojamas ir būtų apsaugotas nuo priešiško elgesio ar neigiamų pasekmių, jeigu pateikia skundą dėl diskriminacijos ar dalyvauja byloje dėl diskriminacijos;</p>	
<p>4 straipsnis Vienodo požiūrio skatinimo ir paramos Sąjungos darbuotojams ir jų šeimos nariams įstaigos 1. Kiekviena valstybė narė paskiria vieną ar kelias struktūras arba įstaigas (toliau – įstaigos), kurios skatina, analizuoja, stebi ir remia vienodo požiūrio taikymą visiems Sąjungos darbuotojams ir jų šeimos nariams, nediskriminuojant dėl pilietybės ar netaikant nepagrįstų jų laisvo judėjimo teisės apribojimų ar kliūčių, ir imasi tokių įstaigų tinkamam veikimui užtikrinti būtinų priemonių. Tos įstaigos gali būti esamų įstaigų nacionaliniu lygiu, siekiančių panašių tikslų, dalis.</p>	<p>Projektas 1 straipsnis. Įstatymo paskirtis ir taikymas 1. Šio įstatymo paskirtis – užtikrinti, kad būtų įgyvendintos Lietuvos Respublikos Konstitucijos 29 straipsnio nuostatos ir užtikrinta asmenų lygybė ir vienodas požiūris į juos be diskriminacijos visoje Lietuvos Respublikos teritorijoje. 2. Šiuo įstatymu užtikrinama Lietuvos Respublikos įstatymu „Dėl Jungtinių Tautų neįgaliųjų teisių konvencijos ir jos Fakultatyvaus protokolo ratifikavimo“ Lietuvos Respublikos Seimo ratifikuotos Jungtinių Tautų neįgaliųjų teisių konvencijos (toliau – Jungtinių Tautų asmenų su negalia teisių konvencija) įgyvendinimo Lietuvos Respublikoje stebėseną ir kontrolę. 3. Šis įstatymas nustato, kurios institucijos formuoja ir įgyvendina valstybės lygių galimybių politiką, Lietuvos Respublikos lygių galimybių kontrolieriaus ir Asmenų su negalia teisių stebėsenos komisijos prie Lygių galimybių kontrolieriaus tarnybos (toliau – Komisija) veiklos teisinius pagrindus, kaip pateikiami ir nagrinėjami skundai dėl lygių galimybių pažeidimo (toliau – skundas), atliekama taikinimo procedūra ir ginamas viešasis interesas lygių galimybių srityje.</p>	<p>Visiškas</p>

	<p>4. Šiuo įstatymu įgyvendinami Europos Sąjungos teisės aktai, nurodyti šio įstatymo priede. [...]</p> <p>13 straipsnis. Lygių galimybių kontrolierius [...]</p> <p>3. Lygių galimybių kontrolierius: [...]</p> <p>2) vykdo šio įstatymo įgyvendinimo priežiūrą ir Jungtinių Tautų asmenų su negalia teisių konvencijos įgyvendinimo kontrolę; [...]</p>	
<p>2.Valstybės narės užtikrina, kad tų įstaigų kompetencija apimtų šiuos aspektus:</p> <p>a) nepriklausomos teisinės ir (arba) kitokios pagalbos teikimą Sąjungos darbuotojams ir jų šeimų nariams arba tokios pagalbos teikimo užtikrinimą, nedarant poveikio jų teisėms bei 3 straipsnyje nurodytų asociacijų, organizacijų ir kitų juridinių asmenų teisėms;</p> <p>b) veikimą kaip ryšių palaikymo punktas, lygiavertis ryšių palaikymo punktams kitose valstybėse narėse, siekiant bendradarbiauti ir keistis atitinkama informacija;</p> <p>c) nepriklausomų tyrimų ir studijų, susijusių su nepagrįstais Sąjungos darbuotojų ir jų šeimos narių laisvo judėjimo teisės apribojimais ir kliūtimis arba jų diskriminacija dėl pilietybės, atlikimą ar užsakymą;</p> <p>d) užtikrinimą, kad būtų skelbiamos nepriklausomos ataskaitos, ir rekomendacijų visais klausimais, susijusiais su tokiais apribojimais ir kliūtimis arba diskriminacija, rengimą;</p>	<p>Projektas</p> <p>2 straipsnis. Pagrindinės šio įstatymo sąvokos [...]</p> <p>2. Diskriminacija – naudojimosi teisėmis apribojimas arba privilegijų, pirmenybės ar pranašumo teikimas vienu ar keliais diskriminacijos pagrindais. Diskriminacijos, kuri gali būti ir daugialypė, sąveikinė, siejamoji, formos yra tiesioginė ir netiesioginė, taip pat nurodymas diskriminuoti, priekabiavimas, seksualinis priekabiavimas. [...]</p> <p>5. Europos ekonominės erdvės valstybės piliečio šeimos nariai – Europos ekonominės erdvės valstybės piliečio sutuoktinis, partneris, piliečio ir sutuoktinio ar partnerio tiesioginiai palikuonys, kuriems nesukakę 21 metai arba kurie yra išlaikytiniai, Europos ekonominės erdvės valstybės piliečio, jo sutuoktinio ar partnerio išlaikomi giminaičiai pagal tiesiąją aukštutinę liniją. [...]</p> <p>7. Lygios galimybės – tarptautinėse sutartyse, kituose tarptautiniuose žmogaus ir piliečių teisių dokumentuose bei Lietuvos Respublikos įstatymuose įtvirtintų žmogaus teisių užtikrinimas be diskriminacijos. [...]</p>	Visišką

e) atitinkamos informacijos apie Sąjungos laisvo darbuotojų judėjimo taisyklių taikymą nacionaliniu lygiu skelbimą.

Taikant pirmos pastraipos a punktą, kai įstaigos teikia pagalbą teisinių procedūrų metu, tokia pagalba turi būti nemokama tiems asmenims, kurie neturi pakankamų išteklių, laikantis nacionalinės teisės ar praktikos.

9. Pilietybė – buvimas Europos Sąjungos valstybės narės arba Europos ekonominės erdvės valstybės piliečiu arba jo šeimos nariu.

[...]

13 straipsnis. Lygių galimybių kontrolierius

1. Lygių galimybių kontrolierius – valstybės pareigūnas, kuriam mokamas darbo užmokestis, nustatytas Lietuvos Respublikos valstybės pareigūnų darbo užmokesčio įstatyme.

2. Lygių galimybių kontrolierius nepriklausomas nuo valstybės ir savivaldybių institucijų bei įstaigų, pareigūnų ar kitų asmenų ir pagal kompetenciją veikia savarankiškai.

Lygių galimybių kontrolieriui negali būti daromas joks politinis, ekonominis, psichologinis, socialinis spaudimas ar kitoks neteisėtas poveikis, galintis turėti įtakos jo sprendimams.

3. Lygių galimybių kontrolierius:

1) atstovauja Lygių galimybių kontrolieriaus tarnybai Lietuvos Respublikos ir užsienio valstybių institucijose bei įstaigose, tarptautinėse ir Europos Sąjungos institucijose bei jų darbo (valdymo) organuose;

2) vykdo šio įstatymo įgyvendinimo priežiūrą ir Jungtinių Tautų asmenų su negalia teisių konvencijos įgyvendinimo kontrolę;

3) tvirtina Komisijos nuostatus;

4) siūlo Seimui kreiptis į Lietuvos Respublikos Konstitucinį Teismą, kad jis ištirtų, ar teisės aktai, susiję su lygių galimybių užtikrinimu, atitinka Konstituciją ir kitus įstatymus;

5) teisme gina viešąjį interesą lygių galimybių srityje Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso arba Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka;

6) nagrinėja asmenų skundus;

	<p>7) konsultuoja asmenis, patyrusius priekabiavimą, įskaitant ir seksualinį priekabiavimą, dėl galimų jų teisių gynimo būdų;</p> <p>8) vykdo informacinę, prevencinę ir švietėjišką veiklą lygių galimybių srityje;</p> <p>9) rengia ir skelbia nepriklausomas diskriminacijos apraiškų Lietuvos Respublikoje apžvalgas, lygių galimybių ir diskriminacijos padėties ataskaitas; ne rečiau kaip kas 4 metus skelbia vieną ar kelias ataskaitas, kurioje (-iose) pateikiamos rekomendacijos dėl asmenų lygių galimybių, vienodo požiūrio į juos užtikrinimo ir diskriminacijos prevencijos visoje Lietuvos Respublikos teritorijoje;</p> <p>10) teikia išvadas ir (ar) rekomendacijas dėl šio įstatymo įgyvendinimo;</p> <p>11) teikia pasiūlymus valstybės ir savivaldybių institucijoms bei įstaigoms dėl valstybės lygių galimybių politikos prioritetų ir (ar) lygių galimybių srities teisės aktų tobulinimo;</p> <p>12) laikydamasis įstatymuose ir kituose teisės aktuose, reglamentuojančiuose informacijos teikimą ir (ar) gavimą bei asmens duomenų apsaugą, nustatytų reikalavimų, pagal kompetenciją teikia informaciją kitoms Lietuvos Respublikos ir užsienio valstybių institucijoms bei įstaigoms, tarptautinėms ir Europos Sąjungos institucijoms bei jų darbo (valdymo) organams, nevyriausybinėms organizacijoms;</p> <p>13) savo veiklos srityje kaupia, sistemina, analizuoja informaciją, įskaitant lygybės duomenis. Surinkti asmens duomenys nuasmeninami arba, jei tai neįmanoma, jiems suteikiami pseudonimai;</p> <p>14) atlieka kitas įstatymais ir kitais teisės aktais jam nustatytas funkcijas.</p> <p>4. Lygių galimybių kontrolierius turi teisę savo iniciatyva:</p> <p>1) su pareiškimu kreiptis į administracinį teismą, prašydamas ištirti, ar norminis administracinis aktas (ar jo dalis), konkrečios bendrijos, politinės partijos, politinės organizacijos ar asociacijos priimtas bendro pobūdžio teisės</p>	
--	--	--

	<p>aktas atitinka šį įstatymą ar Moterų ir vyrų lygių galimybių įstatymą;</p> <p>2) įstatymų, reglamentuojančių išankstinį ginčų nagrinėjimą ne teismo tvarka, nustatyta tvarka pateikti išvadą dėl lygių galimybių pažeidimo išankstinio ginčų nagrinėjimo ne teismo tvarka institucijoms;</p> <p>3) atlikti taikinimo procedūrą;</p> <p>4) pradėti lygių galimybių pažeidimo tyrimą, nustatęs šio pažeidimo požymius visuomenės informavimo priemonėse ar kitur;</p> <p>5) viešai skelbti išvadas ir (ar) rekomendacijas dėl šio įstatymo įgyvendinimo ir prašyti nevyriausybių organizacijų, kitų suinteresuotų subjektų pateikti nuomonę bei pasiūlymus dėl jų;</p> <p>6) atlikti nepriklausomus socialinius, visuomenės nuostatų tyrimus, rengti diskriminacijos apžvalgą ir lygių galimybių užtikrinimo apžvalgas;</p> <p>7) pagal savo veiklos prioritetus vykdyti kitą veiklą lygių galimybių užtikrinimo ir nediskriminavimo srityje.</p> <p>5. Jei lygių galimybių kontrolierius Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymo nustatyta tvarka nusišalina nuo pareigų atlikimo, apie viešųjų ir privačių interesų konfliktą informuodamas ir pareiškimą apie nusišalinimą pateikdamas Seimo valdybai, atostogauja, yra išvykęs į komandiruotę už Lietuvos Respublikos ribų ilgiau kaip vienai dienai arba yra laikinai nedarbingas ir dėl to laikinai negali eiti savo pareigų ar atlikti funkcijų, tuo laiku Seimo valdybos sprendimu jį pavaduoja vaiko teisių apsaugos kontrolierius, o jei jis negali, – Seimo kontrolierius.</p> <p>30 straipsnis. Lygių galimybių kontrolieriaus reikalavimų ir sprendimų privalomumas</p> <p>1. Lygių galimybių kontrolierius, vykdydamas šio įstatymo 13 straipsnio 3 ir 4 dalyse nurodytas funkcijas, turi teisę prašyti ir neatlygintinai gauti iš valstybės ir savivaldybių</p>	
--	---	--

	<p>institucijų bei įstaigų, kitų juridinių ir fizinių asmenų, registru informacinių sistemų ir kitų informacinių sistemų duomenis, dokumentus ir informaciją, įskaitant asmens duomenis, paaiškinimus ir kitą medžiagą, kurių jam reikia pavestoms funkcijoms atlikti. [...]</p> <p>LDB nuostatai</p> <p>1. EURES nacionalinio koordinavimo skyriaus nuostatai (toliau – Nuostatai) nustato Užimtumo tarnybos prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – Užimtumo tarnyba) EURES nacionalinio koordinavimo skyriaus (toliau – Skyrius) statusą, uždavinius, funkcijas, teises, veiklos organizavimą ir atsakomybę bei veiklos kontrolę.</p> <p>8.1.7. vykdo kitas nacionalinio koordinavimo centro pareigas, nustatytas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentuose dėl Europos užimtumo tarnybų tinklo (EURES) darbuotojų galimybių naudotis judumo skatinimo paslaugomis ir geresnės darbo rinkų integracijos, ir kitų teisės aktų nustatytas funkcijas, EK, EDI ir direktoriaus pavedimus Skyriaus kompetencijai priskirtais klausimais;</p> <p><...></p> <p>8.2. asmenų konsultavimo apie darbo ir mokymosi galimybes, gyvenimo bei darbo sąlygas Europoje ir metodinės pagalbos klientų aptarnavimo departamentams teikimo užtikrinimo srityje:</p> <p><...></p> <p>8.2.4. prisidedama prie nelegalaus darbo užsienyje prevencijos, užtikrina visapusišką ir objektyvų visuomenės informavimą laisvo darbuotojų judėjimo klausimais ir EURES tinklo veiklą;</p>	
4.Valstybės narės užtikrina, kad esamos ar naujai įsteigtos įstaigos žinotų apie esamas Sąjungos lygio informavimo ir paramos tarnybas, pavyzdžiui, apie „Jūsų Europą“, SOLVIT, EURES,	<p>Projektas</p> <p>30 straipsnis. Lygių galimybių kontrolieriaus reikalavimų ir sprendimų privalomumas</p>	Visiškas

<p>Europos įmonių tinklą ir vieną bendrą informacinį punktą, galėtų naudotis šių tarnybų paslaugomis ir su jomis bendradarbiauti.</p>	<p>1. Lygių galimybių kontrolierius, vykdydamas šio įstatymo 13 straipsnio 3 ir 4 dalyse nurodytas funkcijas, turi teisę prašyti ir neatlygintinai gauti iš valstybės ir savivaldybių institucijų bei įstaigų, kitų juridinių ir fizinių asmenų, registru informacinių sistemų ir kitų informacinių sistemų duomenis, dokumentus ir informaciją, įskaitant asmens duomenis, paaiškinimus ir kitą medžiagą, kurių jam reikia pavestoms funkcijoms atlikti. [...]</p> <p>LDB nuostatai</p> <p>1. EURES nacionalinio koordinavimo skyriaus nuostatai (toliau – Nuostatai) nustato Užimtumo tarnybos prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – Užimtumo tarnyba) EURES nacionalinio koordinavimo skyriaus (toliau – Skyrius) statusą, uždavinius, funkcijas, teises, veiklos organizavimą ir atsakomybę bei veiklos kontrolę.</p> <p>7. Skyriaus uždaviniai yra:</p> <p>7.2. užtikrinti asmenų konsultavimą apie darbo ir mokymosi galimybes, gyvenimo bei darbo sąlygas Europoje ir metodinės pagalbos klientų aptarnavimo departamentams teikimą;</p> <p>8.2. asmenų konsultavimo apie darbo ir mokymosi galimybes, gyvenimo bei darbo sąlygas Europoje ir metodinės pagalbos klientų aptarnavimo departamentams teikimo užtikrinimo srityje:</p> <p>8.2.1. konsultuoja asmenis ir užtikrina konsultavimą klientų aptarnavimo departamentams apie darbo ir mokymosi galimybes, gyvenimo bei darbo sąlygas Europoje;</p>	
<p>7 straipsnis Būtiniausi reikalavimai</p>	<p>Projektas 23 straipsnis. Asmens, kurio lygios galimybės galimai pažeistos, teisės</p>	<p>Visišką</p>

2. Valstybės narės gali nustatyti, kad šios direktyvos 4 straipsnyje nurodytų įstaigų, atsakingų už vienodo požiūrio į Sąjungos darbuotojus ir jų šeimos narius taikymo jų nediskriminuojant dėl pilietybės skatinimą, analizę, stebėseną ir paramą, kompetencija taip pat apimtų visų Sąjungos piliečių, besinaudojančių savo laisvo judėjimo teise, ir jų šeimos narių teisę į vienodą požiūrį nediskriminuojant dėl pilietybės, kaip įtvirtinta SESV 21 straipsnyje ir Direktyvoje 2004/38/EB.

1. Asmuo, manantis, kad pažeistos jo lygios galimybės, turi teisę kreiptis į lygių galimybių kontrolierių ir šio įstatymo VI skyriuje nustatyta tvarka pateikti skundą.

2. Asmens, manančio, kad pažeistos jo lygios galimybės, prašymu Lygių galimybių kontrolieriaus tarnyba lygių galimybių kontrolieriaus nustatyta tvarka asmeniui prieinamu bendravimo būdu turi suteikti informaciją apie teisinę ir institucinę sistemą lygių galimybių užtikrinimo srityje, lygių galimybių kontrolieriaus ir Lygių galimybių kontrolierius tarnybos funkcijas, galimas asmens teisių gynimo priemonės (įskaitant teisę kreiptis į teismą ir ginti savo teises teisme, reikalauti iš kaltų asmenų atlyginti turtinę ir neturtinę žalą), taip pat informaciją apie įstaigas ir organizacijas, teikiančias psichologinę ir kitokią pagalbą, taikomas konfidencialumo ir asmens duomenų apsaugos nuostatas.

3. Lygių galimybių kontrolieriaus tarnyba informaciją apie skundo pateikimo ir nagrinėjimo tvarką skelbia savo interneto svetainėje.

4. Jei asmuo kreipiasi į lygių galimybių kontrolierių, jis nepraranda teisės kreiptis į teismą ir ginti savo teises teisme, reikalauti iš kaltų asmenų atlyginti turtinę ir neturtinę žalą.